

Manifestació, avui entre Sant Jaume i Deltebre.
La Plataforma en Defensa de l'Ebre ha convocat aquesta matí (12.00 h) una nova manifestació, per reclamar solucions per al Delta.

Identitat ebrenca.
El moviment social del que forma part ha ajudat a configurar l'identitat de les Terres de l'Ebre des de fa més de vint anys.

les Terres de l'Ebre se n'anava fora, aquí quedàvem en una situació molt precària per al nostre propi desenvolupament. Això podia crear un greu desequilibri territorial.

En què us basàveu per fer aquesta darrera afirmació?

En un estudi que havíem fet sobre la repercussió del minitransvasament a Tarragona, comparant l'evolució de Salou, Cambrils o Reus. El transvasament va suposar una projecció socioeconòmica molt important per aquesta zona, mentre que l'Ebre va viure un estancament. Això també va fer veure a la societat ebrenca que, o lluitàvem, o ens tornàvem a quedar enrera.

El transvasament estava impulsat pel govern de l'Estat, però la Generalitat en aquell moment també hi donava suport.

Era la filosofia de Jordi Pujol, que a Catalunya calia una gran locomotora que era Barcelona, i que amb ella la resta de territoris també en sortiren beneficiats, en major o menor mesura. És la mateixa filosofia territorial que ja hi havia al franquisme, sobre els anomenats «polos de desenvolupament». Aquí els «polos» eren Barcelona, Saragossa i València i tots els recursos havien d'anar cap allà. En aquest sentit es va començar a construir el canal Xerta-Sènia, per portar l'aigua de l'Ebre fins a Sagunt.

Us va sorprendre la gran mobilització social que hi va haver contra el transvasament?

La resposta de la gent al carrer va ser molt gran, en algunes cites vam ser 300.000 persones. Totes les grans manifestacions van tenir també una gran feina al darrera i va ser clau també una gran política d'aliances, que encara tenim, fora de les Terres de l'Ebre, assentada en els valors mediambientals: ecosistemes de gran valor estan en perill si no hi fem res.

Quines van ser les claus de l'èxit?

Precisament la gran mobilització i el teixit d'aliances van ser molt importants. Estocada al transvasament va ser que finalment Brussel·les va decidir no finançar l'obra; i el govern espanyol no tenia capacitat econòmica per tirar-ho endavant. I amb l'arribada de Zapatero al govern, es va derogar. Però va introduir una novetat: va anul·lar el gran transvasament però va obrir la porta a una nova fórmula, els petits transvasaments com el del Consorci d'Aigües de Tarragona (CAT), a través de regadius.

Des de la Generalitat s'insisteix que les infraestructures com el Xerta-Sènia no serviran per transvasar.

Tomàs és portaveu de la PDE des dels seus orígens, l'any 2000. FOTO: JOAN REVILLAS

El Xerta-Sènia o el Segarra-Garrigues, entre altres, no són viables com a canals de regadiu. Els implantem per sectors, amb subvenció, però quan es posi en marxa no podran fer front a la despesa i es vendrà una part de la concessió d'aigua dels regants i es faran interconnexions de xarxes.

Així, no vas viure com una gran victòria la derogació del transvasament?

Sí, va ser una victòria de la força de la gent, però ha estat un punt i seguit en la lluita, no un punt i final.

Avui diumenge hi ha una nova manifestació convocada al Delta, entre Sant Jaume i Deltebre, en aquest cas per reclamar mesures urgents per protegir-lo, tres anys després del temporal Gloria.

Sí, coincideix també amb l'aprovació del nou pla hidrològic de l'Ebre. Si mires la història de la Plataforma, les nostres mobilitzacions sempre han coincidit amb plans hidrològics o propostes de transvasament. És un pla que ens perjudica, i molt, durant els propers anys, i que condemna el Delta a la desaparició.

Quines mesures defenseu per al Delta?

Aigua i sediments, la resta és post-ureo. En un procés de canvi climàtic, tot el que és posar barres al mar, el mar al final s'ho acaba enduent. Sí que s'ha de reforçar l'amplitud de les platges, però allò més bàsic és que el Delta es recuperi de la subsidència o enfonsament del terreny que pateix, a més de la salinització: la falca salina del riu ja arriba 40 quilò-

«La Plataforma en Defensa de l'Ebre es crea l'any 2000 en un moment decisiu, en què s'havia de sortir a lluitar pel futur del territori»

«Les Terres de l'Ebre tenim poc pes polític, pel que el nostre punt fort ha hagut de ser en tot moment l'argumentació»

«A la manifestació de Brussel·les el 2001 vaig tenir la convicció que un moviment social com aquell no podia ser derrotat»

«El riu Ebre és identitat: el que sóc, el que he viscut. Però també una eina i un recurs de desenvolupament per al territori»

metres amunt, fins a l'illa de Vinallop.

Què cal fer?

Calen solucions estructurals, més que puntuals i de curta volada de recuperar platges perquè la gent hi pugue prendre el bany. Entenem que propietaris del Delta demanin conservar les seues finques, però cal posar en marxa propostes a llarg termini i de llarga durada.

Per què és perjudicial el nou pla hidrològic?

Destina només 18 milions d'euros per al Delta, i vora 3.000 per a regadius i embassaments. També consolida nous transvasaments, un al Jalón i l'altre cap a Santander.

La vicepresidenta i ministra per a la Transició Ecològica, Teresa Ribera, va estar dividint al Delta, parlant del Pla de Protecció, i es va reunir amb la consellera d'Acció Climàtica i amb els alcaldes i regants de la Taula de Consens.

No és casualitat que això passe dos dies abans de la manifestació, en la que demanem a les administracions que actuen al Delta. Al territori només el tenen el compte quan es mou. I l'element dinamitzador més important que ha tingut el territori és la Plataforma en Defensa de l'Ebre. I en aquesta línia continuem treballant.

I què us proposeu?

Continuarem denunciant els regadius especulatiu que no aporten cap riquesa i que incrementen la pressió sobre el riu; i defensant les mesures que calguen per retindre els sediments que estan quedant

guts a les preses dels embassaments riu amunt (gestionats per les empreses hidroelèctriques). I uns majors cabals per al riu. Es necessiten solucions sostenibles.

El Delta té futur?

Estic convençut. Si no, no faria tot el que estic fent. Tots els deltes de la Mediterrània estan en perill, però el de l'Ebre té un aspecte esperançador: la quantitat de sediments retinguts a les preses donen la quantitat necessària per mantenir la seua integritat. Està estudiat i analitzat. El que cal ara és actuar i per a això cal voluntat política per canviar la gestió dels embassaments. Si no podem guanyar la batalla contra el canvi climàtic, sí que es pot estar en millors condicions per a fer-hi front. El Delta és dinàmic, es mou i sempre s'ha mogut. No es pot fixar.

Però el nou pla hidrològic inclou una prova pilot d'aportació de sediments des de Riba-roja.

Està planificada per a l'any 2027 i a més, no fa falta cap prova, sinó que es pot actuar, perquè ja existeixen suficients estudis que ho avalen. És urgent planificar tota la gestió dels embassaments, de cara a conservar l'estabilitat del Delta. I això no s'està fent.

Cal revertir també el minitransvasament a Tarragona?

Crec que és necessari. El Camp de Tarragona ja té recursos hídrics suficients i s'hauria de planificar una reversió i retorn progressiu dels cabals del riu.

Com veus els nous moviments que sorgeixen en defensa del Delta?

Passa de tant en tant, de moviments que defensen temes més concrets, en aquest cas propietaris de finques que volen mantenir les seues propietats, cosa que és molt normal. Crec que ens podem complementar. Però insistixo que la veritable solució per al Delta està riu amunt, en la gestió dels cabals i dels sediments.

Han valgut la pena tots aquests anys de lluita?

És clar que sí, si no, no estaria aquí. A la Plataforma hem estat pioners en moviments socials i si no s'hagués fet tot el que hem fet, totes les mobilitzacions i l'oposició social, això ja s'hauria acabat. Les propostes de transvasaments s'haurien executat... i n'hi ha hagut fins a sis en tots aquests anys. Cada vegada que ens movem els governs fan alguna cosa, no el que nosaltres voldríem, però alguna cosa fan.

Què és per a tu l'Ebre?

És identitat, el que sóc i el que he viscut. Som Terres de l'Ebre. Però també és una eina i un recurs de desenvolupament per al territori.